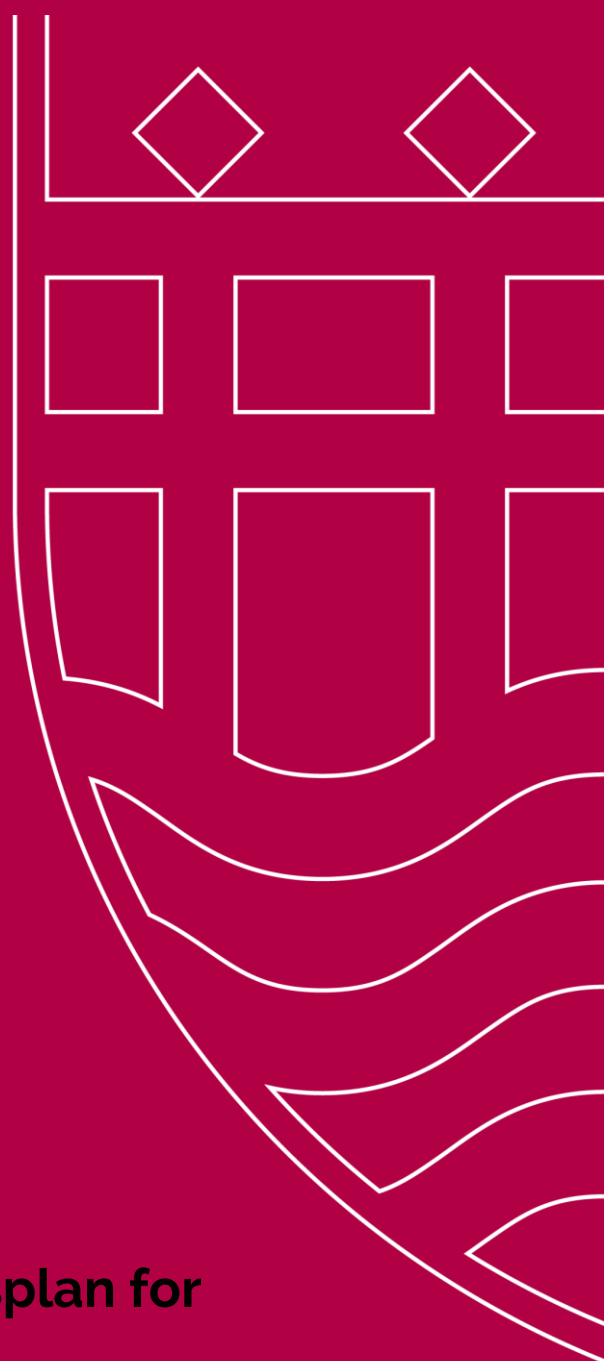

Haderslev kommunes beredskabsplan for forebyggelse af radikalisering og ekstremisme

Sådan arbejder vi i Haderslev Kommune
April 2024

Indholdsfortegnelse

Forord.....	2
Haderslev Kommunes forebyggelse af radikalisering og ekstremisme.....	3
Definition af begreber	3
Opsporing og bekymring - hvornår bør der handles?	5
Sådan arbejder vi.....	6
 Indsatser og tilbud	 7
Infokusets samarbejde om modtagne bekymringer	8
 Flowchart for sagsgang ved bekymringshenvendelser	 9
Akut beredskab	10
Sådan kan du kontakte du os	10

Forord

Haderslev Kommune har udarbejdet en beredskabsplan til forebyggelse, opsporing og behandling af sager, hvor der er mistanke, bekymring eller viden om sager med radikaliserings og ekstremisme.

Haderslev Kommunes beredskabsplan skal sikre at alle ansatte kender deres rolle og ansvar i forhold til at opdage og handle på mistanke om sager med radikaliserings og ekstremisme

Beredskabsplanen har formål at gøre det lettere for dig som fagperson at handle korrekt og hensigtsmæssigt, hvis du har bekymring om eller bliver opmærksom på, at et barn, ung eller voksen udsættes for radikaliserings og ekstremisme.

Haderslev Kommune skal være en tryk kommune, der kendetegnes ved et højt niveau af trivsel blandt børn og unge, som har en grundlæggende respekt for de værdier, som udgør fundamentet for vores demokratiske samfundsform.

I flere kommuner kender man til problemer som mistrivsel, social marginalisering, social kontrol, hæværk, chikane og vold i forbindelse med ekstremistiske miljøer.

På baggrund af denne udvikling ønsker vi at være på forkant og lave en beredskabsplan, som skal være grundlag for både en forebyggende- og en indgribende indsats, der kan forhindre en eventuel udvikling af disse miljøer i kommunen.

Vi har allerede i dag et velfungerende samarbejde på tværs af kommunens egne afdelinger og med Syd & Sønderjyllands Politi om at forebygge og håndtere radikaliserings samt ekstremisme. Indsatsen til forebyggelse af radikaliserings og fungerer som en forlængelse og specialisering af den generelle, bredspektrede kriminalitetsforebyggende indsats, som i Haderslev er forankret i Lokrådet og med en Hotspotchef som koordinerende funktion.

I lyset af den senere tids eksempler fra Danmark og resten af verden på, hvordan radikaliserings og ekstremisme kan opstå overalt og føre til vold og terrorisme, ønsker Haderslev Kommune nu med denne strategi at skabe fornyet og forøget opmærksomhed på at opdage og forebygge radikaliserings og ekstremisme. Det er meningen, at denne beredskabsplan skal opfattes dynamisk, og derfor løbende udvides med relevante samarbejdspartnere og tiltag, ligesom der løbende bliver evalueret og justeret på indsatsen.

Beredskabsplanen skal sikre, at alle ansatte, som arbejder direkte med børn, unge og voksne i Haderslev Kommune, kender og anvender kommunens beredskab ved mistanke og bekymring for radikaliserings og ekstremisme.

Formålet med beredskabsplanen er desuden at skabe synlighed om Haderslev Kommunes indsats og om de handlemuligheder, som både borgere og medarbejdere i kommunen har.

Beredskabsplanen er udarbejdet på tværs af forvaltningerne og gælder for hele Haderslev Kommune.

Haderslev Kommunes forebyggelse af radikaliserings og ekstremisme

Det er et generelt mål for Haderslev kommunes kriminalpræventive arbejde at sikre medborgerskab, sammenhængskraft og tro på de demokratiske værdier. Dette skal bidrage til at styrke borgernes, og særligt børn og unges modstandskraft mod at udvikle risikoadfærd, herunder adfærd knyttet til ekstremistiske miljøer.

Målet om at forebygge radikaliserings og ekstremisme skal ses som en forlængelse af kommunens generelle indsats mod social marginalisering. Det er vigtigt at opsøge og støtte radikaliseringsstruede personer gennem målrettede aktiviteter, der styrker sociale kompetencer, fordi radikaliseringsstruede personer kan være lettere modtagelige over for ekstremistisk propaganda. Desuden skal der være opmærksomhed på familie og pårørende samt deres handlingsmuligheder i forhold til et radikaliseringsstruet familiemedlem.

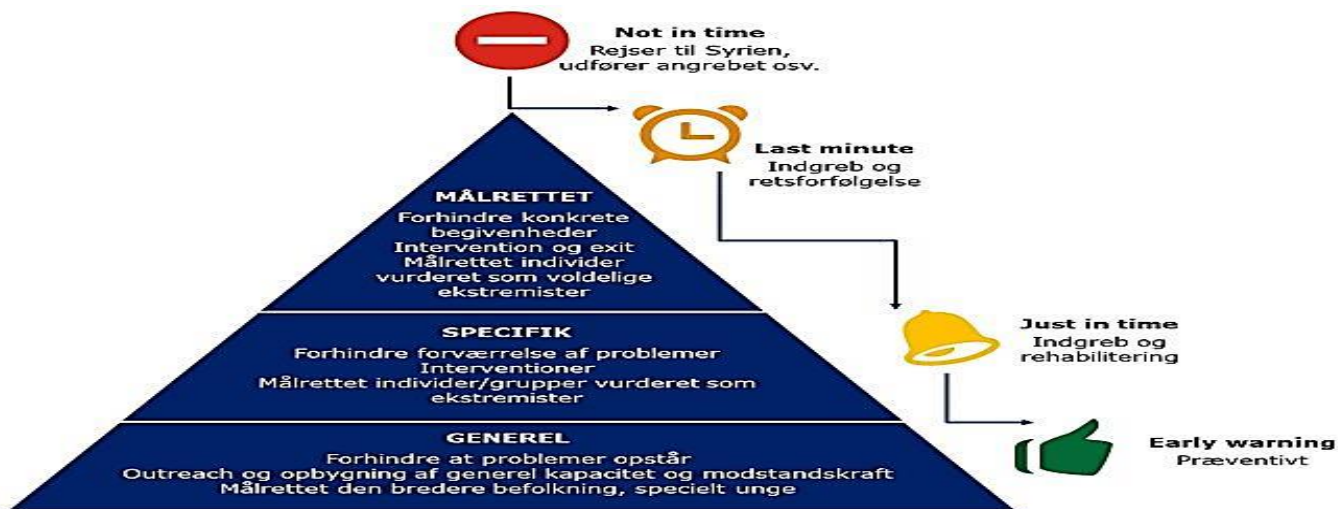
Et tæt samarbejde mellem politiet og kommunen spiller også en central rolle, hvor bekymringshenvendelser og udveksling af oplysninger skal sikre en grundig håndtering af enkeltsager, som vurderes på et helhedsorienteret og fyldestgørende grundlag.

I forhold til dette mål er det vigtigt at nævne, at en stigning i antallet af bekymringshenvendelser ikke skal forstås som et udtryk for en stigning i antallet af radikaliserede borgere, men kan være et resultat af en øget opmærksomhed på forebyggelsesindsatsen i kommunen.

Definition af begreber

Vi definerer en forebyggende indsats som en indsats der forebygger og forhindrer, at problemer relateret til ekstremisme og radikaliserings opstår eller forværres. En forebyggende indsats kan igangsættes på alle tidspunkter af en borgers liv, mens forebyggelsens karakter afhænger af problemudviklingen. En forebyggende indsats skal forstås som, at der handles så tidligt som muligt for at undgå radikaliserings og ekstremistiske handlinger. Indsatsen skal således sættes så tidligt som muligt ind på det rette niveau. Ekstremisme og radikaliserings forebygges via indsatser på tre niveauer og henvender sig til tre overordnede målgrupper:

- Målrettede indsatser henvender sig mod voldelige ekstremister
- Specifikke indsatser henvender sig mod ekstremister
- Generelle indsatser henvender sig mod den brede befolkning

Radikalisering

Radikalisering betegner en proces, hvorigennem en person i stigende grad afviser de grundlæggende demokratiske værdier, tilslutter sig ekstremistiske synspunkter og legitimerer sine handlinger efter ekstremistisk ideologi. Der er ingen simple årsagssammenhænge, men radikaliseringen kan igangsættes på baggrund af mange forskellige faktorer og have forskellige endemål.

Ekstremisme

Ekstremisme defineres ved, at personer eller grupper begår eller søger at legitimere vold eller andre ulovlige handlinger for at opnå politiske eller religiøse mål, der strider mod de gældende demokratiske samfundsnormer. Betegnelsen omfatter bl.a. venstreekstremisme, højreekstremisme og militant islamisme.

Af lovbemærkninger til Barnets lov karakteriseres ekstremisme som manglende respekt for andre menneskers frihed og rettigheder, manglende respekt for institutioner og beslutningsprocesser i det repræsentative demokrati, forenkledede verdensopfattelser og fjendebilleder, hvor bestemte grupper eller samfundsforhold ses som truende.

Radikaliseringsproces

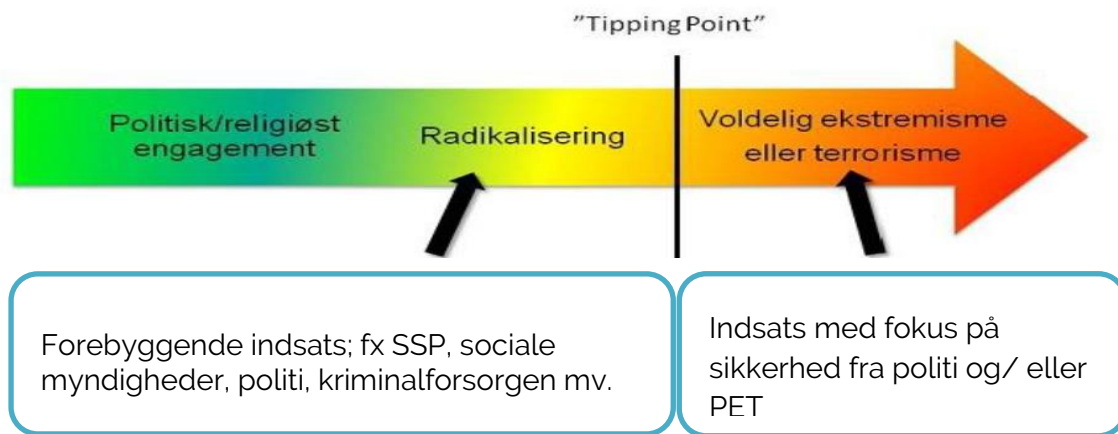
Haderslev Kommune beskæftiger sig med radikalisering og ekstremisme, som bekymringsadfærd på lige linje med andre former for bekymringsadfærd, der truer et barn, ung eller voksens sociale udvikling og trivsel. Dertil kommer den potentielle kobling mellem radikalisering og voldelige eller kriminelle handlinger. Radikalisering er en proces, som kan gå fra øget sympati for ekstreme holdninger og ende i vold og hærværk.

En tidlig forebyggelse er derfor afgørende. Det er vigtigt at holde sig for øje, at en radikaliseringsproces som oftest ikke ender i kriminelle handlinger. Det er således fuldt ud lovligt at have radikale holdninger eller ønsker om en grundlæggende samfundsomvæltning så længe, der ikke gribes til voldelige eller på anden vis ulovlige handlinger eller opfordringer hertil.

Målgruppen for kommunens forebyggelsesindsats er borgere, som befinder sig i et risikomiljø, men som endnu ikke har handlet voldeligt i forbindelse med deres radikalisering eller ekstreme holdninger. Haderslev Kommune har et tæt samarbejde med Syd- og Sønderjyllands Politi, som tager sig af indsatser for borgere, som udgør en konkret sikkerhedsmæssig risiko.

Nedenstående figur kan være en måde at forstå radikaliseringsprocessen på, og illustrerer hvordan en person i stigende grad accepterer anvendelsen af voldelige eller andre ulovlige midler for at opnå bestemte politiske eller religiøse mål.

Tipping point-linjen markerer det punkt i processen, hvor en person er blevet parat til at handle på sine ekstremistiske holdninger, hvorved personen kommer i konflikt med loven.

Opsporing og bekymring - hvornår bør der handles?

Det er vigtigt med en systematisk og målrettet information og viden til de rette medarbejdere i kommunen, så de tidligt opdager bekymringstegn og har kendskab til infohuset. En forudsætning for, at kommunen kan yde borgere (børn, unge og voksne), som er udsat for ekstremisme rettidig og kvalificeret hjælp, er, at fagpersoner i kommunen er i stand til at identificere bekymringstegn og ved, hvor de kan få rådgivning og hjælp til håndtering af bekymringen.

Nedenfor er en beskrivelse af den opsporende del af beredskabet, dvs. hvilke bekymringstegn der kan være, og hvordan man kan henvende sig med en konkret bekymring.

Det kan være svært at vide, om der er grund til at være bekymret. Men der er en række opmærksomhedspunkter, som kan være tegn på, om en person er involveret i ekstremisme eller er på vej til at blive det. Du skal som fagperson være opmærksom, hvis der udvises følgende tegn på ekstremisme:

- Udviser voldsparathed, fx ved at være involveret i voldshandlinger eller voldelige sammenstød
- Viser interesse for at rejse til udlandet og deltage i konflikter eller træningsaktiviteter, hvor ekstreme grupper er involveret
- Opsøger hjemmesider, litteratur eller film med ekstremistiske eller voldslegitimerende budskaber
- Truer, chikanerer eller udøver socialt pres over for andre
- Er involveret i begivenheder med hadefulde eller voldslegitimerende budskaber
- Udbreder voldslegitimerende budskaber, fx via sociale medier
- Viser stor optagethed af en bestemt sag eller person

- Udtrykker foragt for og intolerance over for andres holdninger
- Har en prædikende og moraliserende adfærd
- Udviser tilknytning til ekstreme budskaber gennem sin påklædning, sit udseende eller brug af totalitære symboler
- Færdes i miljøer med let adgang til våben
- Har social omgang med personer eller grupper, som har ekstreme holdninger
- Isolerer sig og tager afstand fra familie og hidtidige venskaber
- Afbryder uddannelse, opsiger job og anden tilknytning til det omgivende samfund
- Har en dysfunktionel familie

Sådan arbejder vi

Forebyggelsesindsatsen mod radikaliserings og ekstremisme foregår i et tæt samarbejde med Syd- og Sønderjyllands Politi. Den gennemføres som en specialisering af det generelle, specifikke og individorienterede kriminalitetsforebyggende arbejde.

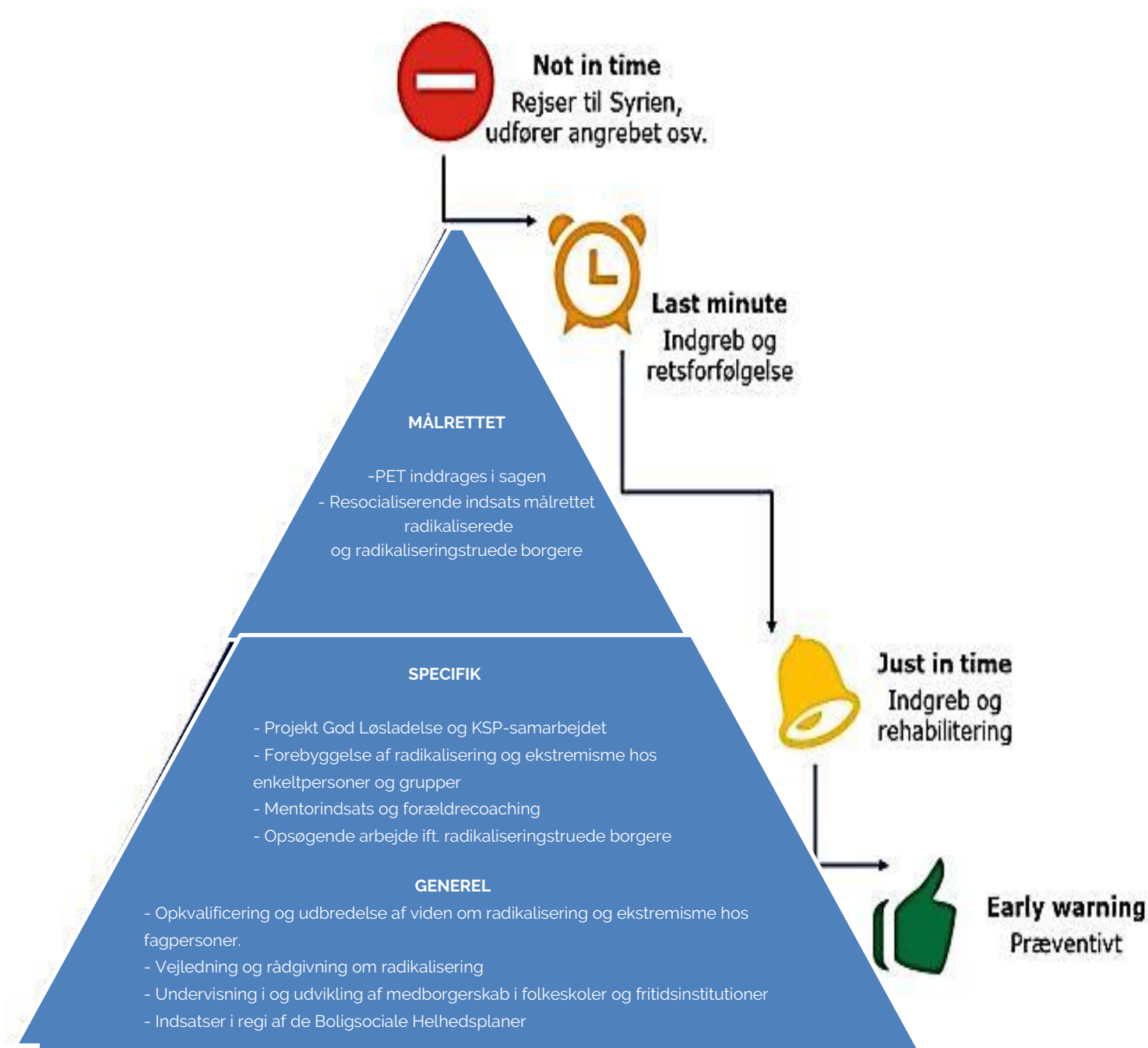
Indsatsen er underlagt de samme regler for udveksling af oplysninger, som gælder for al kriminalitetsforebyggende arbejde jf. Retsplejelovens § 115 og § 115a.

Specialiseringen af denne indsats består i at navigere i feltet mellem de grundlovssikrede rettigheder om ytringsfrihed og lovlig politisk og religiøs aktivisme på den ene side – og overtrædelse af Straffelovens § 114 ("terrorparagraffen") og derigennem en særlig risiko for andres sikkerhed og den unges egen fremtid og trivsel på den anden.

Forebyggelsestrekanten er struktureret omkring de tre forebyggelsesniveauer, som er beskrevet i strategien. Under hvert forebyggelsesniveau fremgår de indsatser, som kommunen har etableret på dette niveau, med en beskrivelse af indhold.

Indsatser og tilbud

Haderslev Kommunes indsats for at forebygge radikalisering og ekstremisme tager udgangspunkt i en forståelse af, at forebyggelse kan ske på forskellige niveauer med forskellige indsatstyper. Dette kan illustreres i forebyggelsestrekanten:

Forebyggelse af ekstremisme og radikalisering handler om, at der så tidligt som muligt sættes ind med den rette indsats.

Infohusets samarbejde om modtagne bekymringer

I hver politikreds er der et infohus, som består af ressourcepersoner med specialiseret viden om radikaliserings og ekstremisme. Derudover findes der i hver kommune et lokalt infohus, der består af ressourcepersoner med lokal forankring. Bekymringshenvendelser i forhold til radikaliserings og ekstremisme havner i første omgang i det lokale infohus i Haderslev Kommune, hvor de bliver vurderet og eventuelt sendt videre op i systemet.

For at gøre det let for borgerne/ medarbejderne at viderebringe bekymringshenvendelser i forhold til radikaliserings og ekstremisme, har det lokale infohus i Haderslev Kommune udpeget en kontaktperson/infohustovholder for radikaliserings og ekstremisme. Kontaktpersonen er hotspotchefen.

Forebyggelsesindsatsen for radikaliserings og ekstremisme er i Haderslev Kommune organisatorisk forankret i Lokalrådet og Lokalråd+. Der er i hver politikreds et infohus bestående af ressourcepersoner med specialviden om ekstremisme og radikaliserings. Infohuset er et samarbejdsforum for kommunernes ressourcepersoner, kriminalforsorgen, samt politiet. Infohusets repræsentanter vurderer bekymringshenvendelser fra borgere, fagpersoner og pårørende, samt deler viden om generelle tendenser og 'best practice' i forhold til forebyggelse og håndtering af ekstremisme og radikaliserings.

Derudover findes der i hver kommune et lokalt infohus, der ligeså består af ressourcepersoner, men med lokal forankring i kommunen. I Haderslev Kommune består det lokale infohus af en politiassistent hos forebyggelsessektionen i Syd- og Sønderjyllands politi, hotspotchefen for Haderslev Kommune og en SSP-konsulent fra Haderslev Kommune.

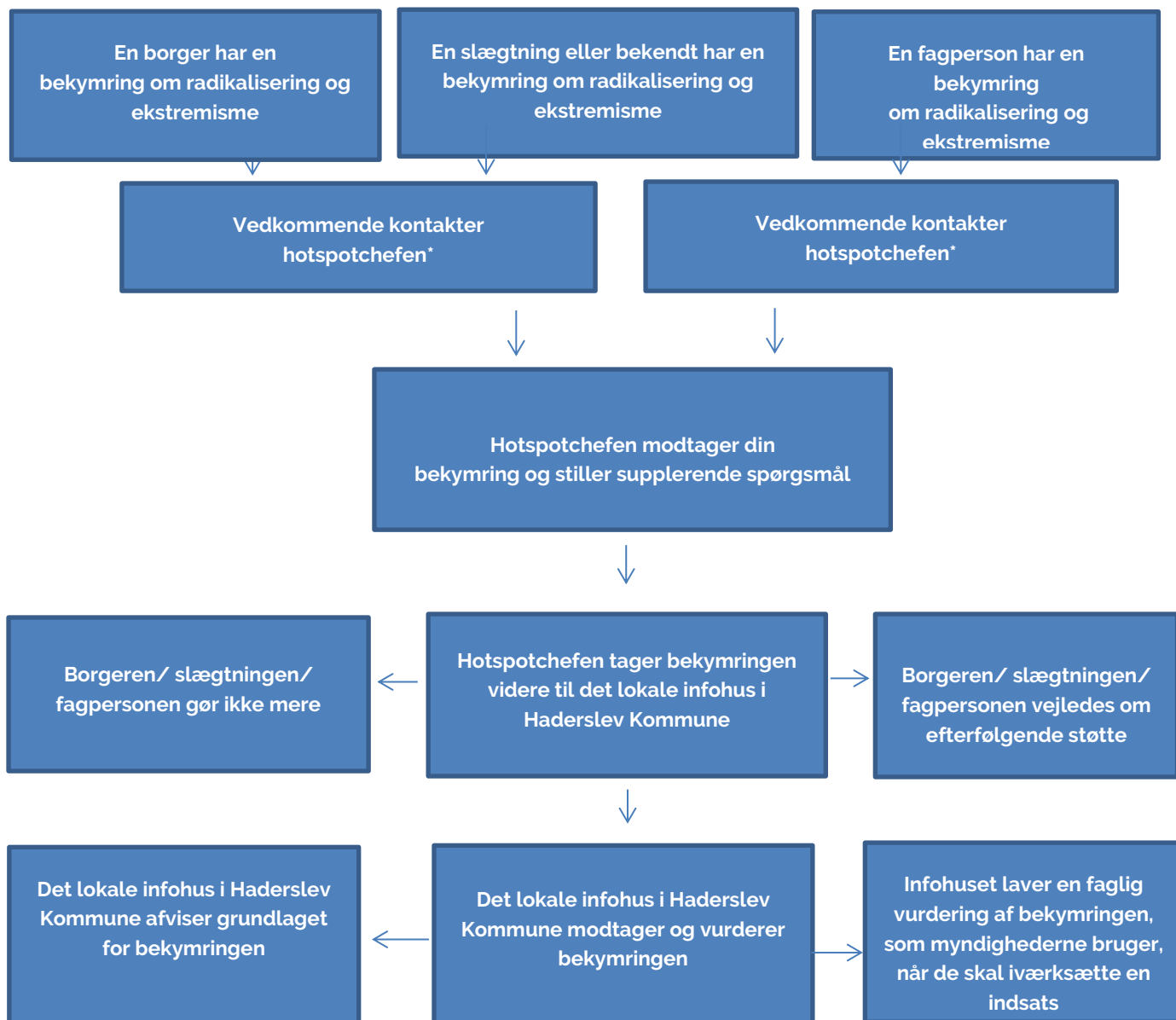
Hotspotchefen er ansvarlig for at modtage bekymringshenvendelser om radikaliserings og ekstremisme og videregive dem til det lokale infohus i Haderslev Kommune. Her koordineres indsatsen i forhold til bekymringshenvendelsen med Syd- og Sønderjyllands Politi.

Øvrige infohusparter i det lokale infohus er bredt forankret i Haderslev Kommunes organisation via Psykiatrien, Jobcenteret, Familierådgivningen, Kriminalforsorgen, Lokalpolitiet og SSP m.m.

Øvrige infohusparter deltager ud fra relevans og indkaldes af ressourcepersonerne på baggrund af den indledende vurdering baseret på de indhentede informationer fra kommunale og statslige parter. Mødet har primært til formål at kvalificere bekymringen yderligere og på den baggrund identificere den bedst mulige indsats over for borgeren. Deltagerne sørger for at være opdateret på bekymringen via ressourcepersonerne fra egen myndighed, samt at have indhentet oplysninger vedr. borgeren fra egne systemer og orientere sig tilstrækkeligt i sagen inden mødet.

Flowchart for sagsgang ved bekymringshenvendelser

Det lokale infohus i Haderslev Kommune skal i konkrete sager, hvor der er bekymring om radikalisering, kvalificere sagen, visitere videre til konkret sagsbehandling hos relevant myndighed og følge sagen tæt. Enheden laver arbejdsgangsbeskrivelser for de forskellige typer sager og målgrupper. Sagerne håndteres forskelligt alt efter, om der er tale om børn, voksne med udtalte psykiatriske problemstillinger eller voksne uden psykiatriske problemstillinger, problemer med kriminalitet m.v.

I tilfælde, hvor politiet vurderer, at borgeren kan udgøre en sikkerhedstrussel, overleverer politiet sagen til PET.

* Såfremt hotspotchefen ikke kan modtage henvendelsen, skal henvendelsen rettes til en anden medarbejder i Haderslev Kommunes lokale infohus. Kontaktinformation findes på næste side.

Akut beredskab

En akut bekymring er af så hastende karakter, at der skal foretages umiddelbar handling. Hvis henvendelsen udgør en egentlig sikkerhedsmæssig trussel, fx hvis en borger vurderes at være voldsparat, håndteres henvendelsen af politi og drøftes som udgangspunkt ikke med infohusets kommunale parter.

I akutte bekymringer sker håndtering således indledningsvist udelukkende af Syd- og Sønderjyllands Politi. Politiets infohustovholder kan efter konkret vurdering efterfølgende orientere den kommunale infohustovholder om tiltagene og lade bekymringen indgå i infohuset som en ordinær bekymring.

Kontakt politiet på telefon 1-1-4 (Akut 1-1-2) eller foretag en anmeldelse på politi.dk

Sådan kan du kontakte du os

Hvis du som fagperson eller borger i Haderslev Kommune oplever bekymring for ekstremisme eller radikaliserings, eller har spørgsmål omkring dette, skal du kontakte:

Hotspotchef Naqib Mazari, tlf. 21419007, e-mail: naqib@haderslev.dk

I tilfælde af, at Hotspotchefen ikke kan besvare din henvendelse, kan du kontakte:

SSP-konsulent Preben Outzen, tlf. 21419021, e-mail: prou@haderslev.dk

Eller

SSP-konsulent Anja Maimburg, tlf. 40428582, e-mail: amai@haderslev.dk

Syd- og Sønderjyllands Politis Forebyggelsessektion på sjyl-radikalisering@politi.dk

Politiassistent i forebyggelsessektionen Morten Terman Pedersen, tlf. 40317869, e-mail: Mpe041@politi.dk

Nationale samarbejdspartnere

Hvis du har generelle spørgsmål eller brug for rådgivning, kan du også kontakte en af vores nationale samarbejdspartnere. Den nationale hotline mod radikaliserings er en samlet indgang for alle – pårørende, professionelle og andre – som har konkrete bekymringer knyttet til ekstremisme, radikaliserings og udrejse til konfliktzoner. Hotline mod radikaliserings vil oplyse dig om dine handlemuligheder.

Den nationale hotline mod radikaliserings

Kontakt hotlinen dagligt fra kl.8.00-22.00 på telefonnummer 41 74 90 90.

Styrelsen for international rekrutterings og integration

Generelle henvendelser: 72 14 27 00 - Rådgivning: 72 14 22 14